

1/ Syndoffret (3 Mos 4:1-35; 6:24-30)

"Om någon ouppsåtligen syndar mot något Herrens bud genom vilket något förbjudes och han alltså gör något som är förbjudet så gäller följande.

Ouppsåtliga synder begångna i okunnighet eller på grund av oaktsamhet fordrade ett syndoffer

Detta var alltså det offer som försonade synd gentemot Guds vilja och det fanns inte möjlighet att gottgöra handlingen på något sätt (om den onda handlingen hade drabbat en annan mänska). Gällde synden en annan mänska och brottet kunde gottgöras så var skuldoffret det offer som skulle utföras.

Synden är ouppsåtlig

Den synd som kunde bli förlåten var ouppsåtlig såtillvida att den var inte gjord med "upplyft arm" alltså i planerat, medvetet uppror mot Gud och hans vilja. Synd som kunde bli förlåten var alltså synd som var tandvärk, inte hantverk.

2. Tala till Israels barn och säg: Om någon ouppsåtligen syndar mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han alltså gör något som är förbjudet, så gäller följande: (3 Mos 4:2)

Olika offer beroende på person

Olika personer i folket hade olika ansvar, det syns också i hurdana offer som skulle frambäras för var och en.

- den smorde prästen och hela folket - en tjur
- en ledare - en bock av hankön
- en vanlig medlem - en get eller ett lamm av hankön

Olika ritual beroende på offerarens ställning

Även om Gud bara har en moraliska standard var offret olika beroende på den enskilde individens personliga ansvar. Ingen var för viktig eller för obetydlig för att hans synder skulle ignoreras.

För prästen och hela folket

Ritualen varierade alltså. Vid syndaoffer för prästen och hela folket bar prästen blodet in i det

heliga och stänkte blod med sitt pekfinger sju gånger framför förlåten till det allra heligaste, därefter beströks blod på rökelsealtarets horn och resten av blodet hällde han ut vid foten av brännoffersaltaret. Fettet togs ut och brändes på brännoffersaltaret. Om det var syndoffer för en präst togs även njurarna ut och brändes.

För ledare och vanliga medlemmar

När djuret slaktades tog prästen blodet och smorde endast brännofferaltarets horn ute på förgården och hällde sedan ut resten nedanför altaret. Så tar han djurets fett från dess inre vitala delar och bränner det på altaret.

Fettet - det bästa

Fettet betraktades och betraktas fortfarande av mellanösterns folk som det bästa. Det representerade djurets hjärta. Symboliskt gav man härmed sitt hjärta åt Gud. Hjärtat symboliserar den invärtes fördärvade naturen. Den förtärdes av elden.

Resten åts eller förbrändes

Det offrade djurets kött blev högheligt. Det fick ätas av prästerna om dess blod inte hade förts in i det heliga, i så fall måste resten av djuret brännas. Den förbränningen skedde inte vid brännoffersaltaret utan vid det tredje altaret, Miphkad-altaret som fanns utanför lägret. När templet byggts fanns det direkt österut från templet vid oljeberget. Detta skedde alltså vid syndoffer för hela folket eller för prästen..

Tala till Aron och hans söner och säg: Detta är lagen om syndoffret: På samma plats där brännoffersdjuret slaktas skall ock syndoffersdjuret slaktas, inför HERRENS ansikte. Det är högheligt. 26. Den präst som offerar syndoffret skall äta det; på en helig plats skall det ätas, i förgården till uppenbarelsetältet. 27. Var och en som kommer vid köttet bliver helig. Och om något av blodet stänkes på någons kläder, så skall man avtvå det bestänkta stället på en helig plats. 28. Ett lerkärl vari kokningen har skett skall sönderslås; men har kokningen skett i ett kopparkärl, så skall detta skuras och sköljas med vatten. 29. Allt mankön bland prästerna må äta det. Det är högheligt. 30. Men intet syndoffer av vars blod något bäres in i uppenbarelsetältet till att bringa försoning i helgedomen får ätas; det skall brännas upp i eld. (3 Mos 6:24-30)

Fattigdom inget hinder för garanterad förlåtelse

Alla ångerfulla syndare kunde få sin synd försonad oberoende av ekonomisk ställning. Om någon inte hade råd med ett lamm eller en get räckte det med att en turturduva eller en vanlig duva offrades. Om någon var mycket fattig kunde t.o.m. en dagsransom fint mjöl - försäkra den skyldige att Gud tagit emot honom.

Det var också viktigt att synden skulle bekännas (3 Mos 5:5)

Genomtänkt upprorisk synd - ingen förlåtelse

För synd som gjordes som genomtänkt uppror mot Gud fanns ingen möjlighet till förlåtelse. Den som gör något i beräknat uppror gentemot Gud vill ju inte heller ha förlåtelse. Det stränga straffet är för att minimera skadan, att inte hela folket skall dras med i upproriskhet. I gamla testamentets historiska böcker får man läsa om konsekvenserna av Israels ovilja att följa Guds förbund. Slutresultatet blev att massor av judar dödades av främmande härar och hela folket blev bortfört i fångenskap.

30. Men den som begår något med upplyft hand, evad han är inföding eller främling, han hånar HERREN, och han skall utrotas ur sitt folk.
31. Ty HERRENS ord har han föraktat, och mot hans bud har han brutit; utan förskoning skall han utrotas; missgärning vilar på honom. (4 Mos 15:30-31)

Brott som motiverade syndoffer

Syndoffret var föreskrivet för brott som vittnesvägran, ceremoniell orenhet och obetänksamma eder (3 Mos 5:1-13). Dessa brott ansågs inte vara gjorda i direkt uppror mot Gud och orsakade därför inte dödsstraff. Men givetvis alla andra brott, också helt omedvetna som senare uppmärksammades, som inte var gjorda i uppror mot Gud skulle och kunde försonas med syndoffer. Gällde brottet en annan mänska var det dock ett skuldoffer som skulle göras istället. I slutet av avsnittet med syndoffer kommer de ceremoniella orenheter som kräver syndoffer.

Ritual för den smorde prästen

En felfri ungtjur

3. Om det är den smorde prästen som har syndat och därvid dragit skuld över folket, så skall han för den synd han har begått offra en felfri ungtjur åt HERREN till syndoffer. (3 Mos 4:3)

Lägger sin hand på tjurens huvud

4. Och han skall föra tjuren fram inför HERRENS ansikte, till uppenbarelsetältets ingång. Och han skall lägga sin hand på tjurens huvud (3 Mos 4:4a)

och slaktar själv offerdjuret

och sedan slakta tjuren inför HERRENS ansikte. (3 Mos 4:4b)

Offrandet hade ju en klar pedagogisk funktion även. Att själv vara tvungen att slakta detta oskyldiga djur var nog ett hjälpmedel för att förstå syndens allvar och förde tanken om en ställföreträdande död ännu närmare offrarens medvetande.

Bär in blodet till uppenbarelsetältet

5. Och den smorde prästen skall taga något av tjurens blod och bära det in i uppenbarelsetältet, (3 Mos 4:5)

Stänker det sju gånger vid förlåten

6. och prästen skall doppa sitt finger i blodet och stänka blodet sju gånger inför HERRENS ansikte, vid förlåten till helgedomen. (3 Mos 4:6)

Sju är Guds eller fullkomlighetens tal.

Rökelsealtarets horn bestryks

7. Därefter skall prästen med blodet bestryka hornen på den välluktande rökelsens altare, som står inför HERRENS ansikte i uppenbarelsetältet; (3 Mos 4:7a)

Det övriga blodet hålls ut vid brännofferaltaret

men allt det övriga blodet av tjuren skall
han gjuta ut vid foten av brännoffersaltaret, som står vid
ingången till uppenbarelsetältet. (3 Mos 4:7b)

Fett och njurar förbränns på brännoffersaltaret

8. Och allt syndofferstjurens fett skall han taga ut ur honom --
det fett som omsluter inälvorna, och allt det fett som sitter på
inälvorna,
9. och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna,
så ock leverfettet, vilket han skall frångilja invid njurarna
10. på samma sätt som detta tages ut ur tackofferstjuren; och
prästen skall förbränna det på brännoffersaltaret. (3 Mos 4:8-10)

Resten förbränns vid det tredje altaret

11. Men tjurens hud och allt hans kött jämte hans huvud och hans
fötter hans inälvor och hans orenlighet,
12. korteligen, allt det övriga av tjuren, skall han föra bort
utanför lägret till en ren plats, där man slår ut askan, och
bränna upp det på ved i eld; på den plats där man slår ut askan
skall det brännas upp. (3 Mos 4:11-12)

*Detta skedde alltså vid Miphkad-altaret som fanns minst en kilometer från tabernaklet österut,
alltså utanför lägret. Under templets tid fanns det vid oljeberget.*

Ritual för hela församlingen

En ungtjur

13. Och om Israels hela menighet begår synd ouppsåtligen, och utan att församlingen märker det, i det att de bryta mot något Herrens bud genom vilket något förbjudes och så ådraga sig skuld,
14. och den synd de hava begått sedan bliver känd, så skall församlingen offra en ungtjur till syndoffer. De skola föra honom fram inför uppenbarelsetältet; (3 Mos 4:13-14)

De äldste lägger sina händer på tjurens huvud

15. och de äldste i menigheten skola lägga sina händer på tjurens huvud inför Herrens ansikte, och sedan skall man slakta tjuren inför HERRENS ansikte. (3 Mos 4:15)

Det var någon av de äldste som själva slaktade offerdjuret.

Prästen stänker sju gånger vid förlåten

16. Och den smorde prästen skall bära något av tjurens blod in i uppenbarelsetältet,
17. och prästen skall doppa sitt finger i blodet och stänka sju gånger inför HERRENS ansikte, vid förlåten. (3 Mos 4:16-17)

Jfr vad som hände när det fullkomliga syndoffret slaktades, vilket antagligen skedde just på oljeberget i omedelbar närhet av var det "tredje altaret" stod och brännofferstjuren förbrändes då revs förlåten itu när Jesu blod blev utgjutet

Rökelsealtarets horn bestryks

18. Därefter skall han med blodet bestryka hornen på det altare som står inför HERRENS ansikte i uppenbarelsetältet; (3 Mos 4:18a)

Det övriga blodet gjuts ut vid brännoffersaltaret

men allt det
övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av
brännoffersaltaret, som står vid ingången till
uppenbarelsetältet. (3 Mos 4:18b)

Tjurens fett förbränns på brännoffersaltaret

19. Och allt tjurens fett skall han taga ut ur honom och förbränna det på altaret. (3 Mos 4:19)

Synden blir förlåten

20. Så skall han göra med tjuren; såsom han skulle göra med den förra syndofferstjuren, så skall han göra med denna. När så prästen bringar försoning för dem, då bliver dem förlåtet. (3 Mos 4:20)

Resten förbränns vi Miphkad-altaret

21. Och han skall föra ut tjuren utanför lägret och bränna upp honom, såsom han skulle göra med den förra tjuren. Detta är syndoffret för församlingen. (3 Mos 4:21)

Se offer för prästen samt i introduktionen om Miphkad-altaret

Ritual för hela folkets omedvetna synd

22. Och om I begån synd ouppsåtligen, i det att I underlåten att göra efter något av dessa bud som HERREN har kungjort för Mose,
23. efter något av det som HERRENS har bjudit eder genom Mose, från den dag då HERREN gav sina bud och allt framgent, släkte efter släkte,
24. så skall, om synden har blivit begången ouppsåtligen, utan att menigheten visste det, hela menigheten offra en ungtjur såsom brännoffer, till en välbehaglig lukt för HERREN, med det spisoffer och det drickoffer som på föreskrivet sätt skall offras därtill, och tillika en bock såsom syndoffer.
25. Och prästen skall bringa försoning för Israels barns hela menighet, och så bliver dem förlåtet; ty det var en ouppsåtlig synd, och de hava burit fram sitt offer, ett eldsoffer åt HERREN, och sitt syndoffer inför HERRENS ansikte för sin ouppsåtliga synd.
26. Ja, så bliver dem förlåtet, Israels barns hela menighet och främlingen som bor ibland dem; ty hela folket var delaktigt i den ouppsåtliga synden. (4 Mos 15:22-26)

Ritual för en ledare för folket

En bock av hankön

22. Om en hövding (ledare) syndar, i det att han ouppsåtligen bryter mot något HERRENS, sin Guds, bud genom vilket något förbjudes, och han själv märker att han har ådragit sig skuld,
23. eller av någon får veta vilken synd han har begått, så skall han såsom sitt offer föra fram en bock, ett felfritt djur av hankön. (3 Mos 4:22-23)

Lägger sin hand på bockens huvud och slaktar

24. Och han skall lägga sin hand på bockens huvud och sedan slakta honom på samma plats där man slaktar brännoffret, inför HERRENS ansikte. Det är ett syndoffer. (3 Mos 4:24)

Se kommentaren för att offraren själv slaktar djuret vid en smord präst

Stryka av blodet på brännofferaltarets horn

25. Och prästen skall taga något av syndoffrets blod på sitt finger och stryka på brännofferaltarets horn; (3 Mos 4:25a)

Det övriga blodet gjuts ut vid brännoffersaltaret

men det övriga blodet
skall han gjuta ut vid foten av brännoffersaltaret. (3 Mos 4:25b)

Fettet skall förbrännas vid brännoffersaltaret

26. Och allt fettet skall han förbränna på altaret, såsom det sker med tackoffersdjurets fett. (3 Mos 4:26a)

Förlåtelse ges

När så prästen bringar försoning
för honom, till rening från hans synd, då bliver honom förlåtet. (3 Mos 4:26b)

Ritual för en vanlig medlem

En felfri get av honkön

27. Och om någon av det meniga folket syndar ouppsåtligen, därigenom att han bryter mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han själv märker att han har ådragit sig skuld,
28. eller av någon får veta vilken synd han har begått, så skall han, såsom sitt offer för den synd han har begått, föra fram en felfri get, ett djur av honkön. (3 Mos 4:27-28)

Lägger sin hand på getens huvud

29. Och han skall lägga sin hand på syndoffersdjurets huvud och sedan slakta syndoffersdjuret på den plats där brännoffersdjuren slaktas. (3 Mos 4:29)

Observera att offraren själv slaktar djuret. Se kommentar om detta vid en smord präst.

Blodet stryks på brännofferaltarets horn

30. Och prästen skall taga något av blodet på sitt finger och stryka det på brännofferaltarets horn; (3 Mos 4:30a)

Resten av blodet gjuts ut vid brännoffersaltaret

men allt det övriga blodet
skall han gjuta ut vid foten av altaret. (3 Mos 4:30b)

Fettet förbränns på brännoffersaltaret

31. Och allt fettets skall han taga ut, på samma sätt som fettets tages ut ur tackoffersdjuret, och prästen skall förbränna det på altaret, till en välbehaglig lukt för HERREN. När så prästen bringar försoning för honom, då bliver honom förlåtet. (3 Mos 4:31)

Alternativt går det också att offra ett lamm av honkön

32. Men om någon vill offra ett lamm till syndoffer, så skall han föra fram ett felfritt djur av honkön.
33. Och han skall lägga sin hand på syndoffersdjurets huvud och

sedan slakta det till syndoffer på samma plats där man slaktar brännoffersdjuren.

34. Och prästen skall taga något av syndoffrets blod på sitt finger och stryka på brännofferaltarets horn; men allt det övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av altaret.
35. Och allt fett skall han taga ut, på samma sätt som fett tages ut ur tackoffersfåret, och prästen skall förbränna det på altaret, ovanpå Herrens eldoffer. När så prästen för honom bringar försoning för den synd han har begått, då bliver honom förlåtet. (3 Mos 4:32-35)